

**Naturskyddsföreningen
Jönköpings länsförbund**

Verksamhetsberättelse för år 2009

Figur 1-4: 1, styrelsemöte i Gruvgården. 2, kretsordförandekonferens vid Hestraviken. 3, Taberg. 4, styrelsen blickar upp mot Taberg. Foto: Uno Björkman

Innehållande årsberättelse, medlemsutveckling, resultat och balansräkning, verksamhetsplan, budgetförslag och kalendarium

Styrelse och funktionärer för år 2009

Tabell 1. Styrelsens sammansättning 2009

Ordförande	Uno Björkman, Nässjö
Vice ordförande	Anders Aldberg, Stensjön
Sekreterare	Lisbeth Carlsson, Vaggeryd
Kassör	Jan-Olof Berlin, Huskvarna
Ledamot	Bengt Ohlsson, Huskvarna
Ledamot	Inga-Britt Fälth, Bankeryd
Ledamot	Åke Jönsson, Jönköping
Ledamot	Robert Erlandsson, Gislaved
Revisor	Hans Fransson, Jönköping
Revisor	Peter Thorén, Värnamo
Revisorsuppleant	Sonja Gustavsson, Sävsjö
Revisorsuppleant	Olof Nordström
Valberedning område 1, sammankallande	Brita Broberg, Mullsjö
Valberedning område 2	Sven-Åke Svensson, Eksjö
Valberedning område 3	Bengt Aronsson, Gislaved

Årsberättelse för år 2009

Årsstämman 2009

Länsförbundets 42 årsstämma hölls den 25 april 2009 i Norra Ljunga församlingshem i Sävsjö kommun med Sävsjö-kretsen som värd. 30-talet personer deltog. Från riksstyrelsen deltog Per Hansson, Växjö. Ombud från kretsarna, Vetlanda, Tranås, Värnamo och Habo saknades. Efter samling med kaffesamkväm inledde Uno Björkman med välkomsttal. Sävsjö-kretsens ordförande Britt-Marie Andersson redogjorde för kretsens arbete. Ingvar Jarfjord presenterade Sävsjö kommun och önskade alla välkomna och gratulerade Sävsjö-kretsen för ett framgångsrikt arbete inom kommunen. Per Hansson talade om aktuella frågor inom riksorganisationen. Bengt Aronsson uppmärksammade SNF:s 100-årsjubileum genom återblick på händelser och människor som betytt mycket, Inga Hagberg redogjorde för en del av Länsförbundets historia. Ingvar Jarfjord valdes att leda årsmötesförhandlingarna.

Styrelsen fick följande utseende (se tabell ovan). Uno Björkman valdes till ordförande på ett år, Lisbeth Carlsson och Anders Aldberg kvarstår ett år, Jan-Olof Berlin, Bengt Ohlsson och Inga-Britt Fälth omvaldes på två år. Nyval av Åke Jönsson på två år, fyllnadsval av Robert Erlandsson på ett år. Till revisorer nyvaldes Hans Fransson och Peter Thorén för ett år med Sonja Gustavsson och Olof Nordström som revisorsuppleanter på ett år. Till valberedningen omvaldes Brita Broberg, Sven-Åke Svensson och Bengt Aronsson.

Efter stämmoförhandlingarna med påföljande lunch företogs en bilfärd till Komstads ängar och bygdemuseum där en mycket intressant och lärorik guidning vidtog av kunniga och engagerade guider. Deltagarna fick se hur ett vattendrag med vattenkraft som energikälla skapat förutsättningar för industriell tillväxt med bland annat kvarnar, sågverk mekanisk verkstad och elproduktion. Kring anläggningarna vid ån växte så småningom en hel by fram med bl.a. en handelsbod. Deltagarna fick även vandra i Komstads ängar med betagande blomsterprakt. Efter guidning bjöd Sävsjö-kretsen på kaffe och ostkaka varvid avslutning följde.

Ekonomi

Länsförbundet uppvisade vid årets utgång en samlad tillgång av eget kapital omslutande 765 661:- Årets intäkter: 58 639:- Föreningens kostnader: 52 016:- Föreningens resultat +6.623:- Budgetförslaget för 2010 innebär en liten ökning av kostnader till 53.800:-

Figur 5.
Länsförbundets årsstämma 2009.
 Sävsjökreetsens ordförande Britt-Marie Andersson serverar kaffe och ostkaka vid Komstad. Hans Fransson och Arne Swahn låter sig väl smakas.
Foto: Uno Björkman

Styrelsens organisation

Följande arbetsfördelning har gällt inom styrelsen för år 2009

Arbetsutskott: Jan-Olof Berlin, Lisbeth Carlsson, Uno Björkman och Anders Aldberg.

Kretsordförandekonferens, huvudansvarig: Uno Björkman, Anders Aldberg.

Länsbladet: Uno Björkman

Besvärs- och överklagandeärenden: Uno Björkman, Anders Aldberg.

Utbildning och utflykter: Bengt Ohlsson.

Hemsidan: Åke Jönsson.

Postregister, utskick: Åke Jönsson, Anders Aldberg.

Mediakontakter: Uno Björkman.

Kretskontakter: Eksjö, Sävsjö, Vetlanda – Uno Björkman, Nässjö, Tranås – Anders Aldberg.

Vaggeryd, Värnamo – Lisbeth Carlsson. Jönköping – Åke Jönsson.

Bankeryd, Habo, Mullsjö – Inga-Britt Fälth. Huskvarna, Gränna – Bengt Ohlsson.

Gnosjö, Gislaved, Robert Erlandsson.

Fastighetsfrågor, försäkringsfrågor, ekonomiska frågor: Jan-Olof Berlin

Representation

Föreningen Smålands Naturs årsstämma 2009: Jan-Olof Berlin, Bengt Ohlsson

Höstkongress i Stockholm: Bengt Ohlsson

I styrelsen för Smålands Natur ingår: Bengt Aronsson och Åke Jönsson som ordinarie representanter för F-län, suppleanter är Anders Aldberg, Lars Andersson och Monika Mörk. I valberedningen ingår Arne Swahn från F-län.

Rädda Uttern i Småland: Anders Aldberg.

Viltvårdsnämnden: Bengt Ohlsson, ordinarie, Lisbeth Carlsson suppl.

Rovdjursgruppen: Bengt Ohlsson, ordinarie, Lisbeth Carlsson suppl.

Tabergs Gruvguider: Uno Björkman

Sydlinken: Bengt Ohlsson

Småskalig Vattenkraft (Lst): Uno Björkman

Miljövänliga veckan: länsrepresentant – Pia Larsson, Jönköping

Medlemsutveckling

Tabell 2. Antalet medlemmar anslutna till Jönköpings länsförbunds kretsar

Krets	2009	2008	Ordförande
Bankeryd	138+118=256 (-16)	146+126=272	Lennart Öhman
Gislaved	288+162=450 (-24)	317+157=474	Kerstin Högberg
Huskvarna			
Gränna	382+300=682 (-38)	408+312=720	Jan-Olof Berlin
Jönköping	793+512=1306 (-44)	864+485=1350	Hans Fransson
Tranås	177+98=269 (-28)	181+116=297	Anders Olsson
Nässjö	309+241=550 (-20)	330+240=570	Eva Hildorsson
Eksjö	310+239=549 (+20)	308+221=529	Arne Swahn
Värnamo	333+222=556 (-23)	349+229=579	Per Petersson, Peter Thorén
Gnosjö	94+83=177 (-11)	93+95=188	Sigge Magnusson tf. ordf
Sävsjö	123+83=207 (-27)	131+78=234	Britt-Marie Andersson
Vetlanda	276+194=470 (-17)	282+205=487	Monika Mörk
Vaggeryd	132+90=222 (-12)	137+97=234	Kjell Svensson
Habo	105+95=200 (-8)	113+95=208	Gösta Börjesson
Mullsjö	117+99=216 (-8)	121+103=224	Brita Broberg
Kretslösa	63+39=102 (+0)	64+38=102	–
TOTALT	3634+2575=6212 (-232)	3844+2597=6 441	

Första siffran=fullbetalande, andra siffran=familjemedlemmar. Rastrerad=ökning.

Medlemsantal

Antalet medlemmar uppgick vid årets slut till 6 212 vilket är en minskning jämfört med 2008 med 232 medlemmar. Antalet fullbetalande medlemmar minskade med 210 och antalet familjemedlemmar med 22. Alla kretsar uppvisar ett minskat medlemsantal utom Eksjö som ökat med 20. Trenden är totalt sett vikande. Möjligen kan det bero på den ekonomiska krisen med ökad arbetslöshet och minskad framtidstro.

Medlemsutveckling

Statistik över medlemsutvecklingen för länets kretsar finns arkiverade från och med 1969. Fram till 1972 redovisades inte familjemedlemmar på grund av tekniska svårigheter. Efter år 1972 finns familjemedlemmar redovisade.

Från Länsförbundets tillblivelse den 11 maj 1968 finns tillgänglig statistik. Från tillblivelsen 1968 och fram till 1995 var medlemsutvecklingen ständigt ökande, fransett en liten nedgång under 1993, uppgången fortsatte sedan till 1995 då ett absolut toppår uppvisade 7 404 medlemmar. Medlemsminskningen fortsatte sedan under sex år fram till år 2001 då trenden bröts för att åter igen dala fram till 2007. Därefter noterats en liten uppgång. 2009 blev medlemsantalet 6 212 vilket innebär en minskning med 232 medlemmar.

Styrelsens sammanträden och verksamhet

Styrelsen har under verksamhetsåret haft sex protokollförda sammanträden, varav ett möte har hölls på Hotell Guvernören i Jönköping, fem vid Ingaryd. Förutom sedvanligt styrelsearbete som svar på remisser till myndigheter har plan- och miljöärenden behandlats jämte rådgivning och kontakt med kretsar i olika frågor. Styrelsens medlemmar finns väl representerade i olika samarbetsgrupper. På styrelsens uppdrag har vid flera tillfällen artiklar publicerats i media gällande nya regler kring strandskydd och inskränkningar i allemansrätt.

Styrelsen har även samverkat med andra länsförbund genom flera artiklar i nationell press bl.a. inlägg i debatten om järnvägsnedläggelse i södra Sverige samt uppmaning till kyrkopolitiker att avsätta och skydda gammalskog. Styrelsen har tillsammans med kretsar medverkat till remissutlåtande om vindkraftsetablering, bl.a. vid Hestra. En viktig del i styrelsens arbete har varit att medverka till en förbättring av såväl länsförbundets som kretsarnas hemsidor. Den kursverksamhet som finns redovisad har bedrivits tillsammans med riksorganisationen gällande datafrågor och hemsidor. Styrelsen har aktivt arbetat med Föreningen Smålands Natur (Osaby) och Tabergs Gruvguider.

Kretsordförandekonferenserna

Konferenserna genomfördes på Hooks herrgård för de närmast liggande kretsarna den 19 oktober och på Hestravikens värdshus den 20 oktober för kretsarna i södra delen av länet. De flesta kretsarna var representerade med flera deltagare och stämningen var god. Från riksföreningen deltog Hans Brehnfors.

Rikskampanj 22-25 oktober i samarbete med IKEA

Kampanjen, som kombinerades med försäljning av energisparande lampor, varade i fyra dagar och genomfördes bland annat som en tipspromenad. Ett tjugotal medlemmar värvades. Från Länsförbundet deltog Uno Björkman, Åke Jönsson och Hans Fransson, som ansåg att satsningen blev lyckad.

Länsbladet

Länsbladet har under året getts ut med ett nummer. Länsbladet har sänts ut med post till kretsstyrelserna via E-post för vidare distribution samt övriga aktiva inom länsförbundet. Sammanställning och redigering har utförts av Uno Björkman, Åke Jönsson har svarat för utskick. Styrelsens syfte med Länsbladet är att öppna upp en dialog mot kretsarna samt att öka förståelsen för naturvårds- och miljöarbete på länsnivå.

Överklagande

Länsförbundet har under året överklagat två beslut, dels: Länsstyrelsens beslut i ärende 535-7382-09, Aneby kommun, att anlägga avloppsledning mellan Fågelkärr och Lövviken i sjön Bunn samt Länsstyrelsens tillstånd 551-3278-05-0682-20-102 att bevilja torvbrytning på Fastigheten Fredriksdal i Nässjö kommun.

Projektsamarbete

Ett samarbetsprojekt mellan Naturskyddsföreningen i Halland, Kronoberg, Jönköping, Kalmar och Blekinge län har startats upp för medlemmar som är intresserade av att veta mer om vindkraft och behöver kunskap för att påverka utvecklingen. Projektet syftar till att ge bakgrund, faktaunderlag och verktyg för att arbeta vidare med frågan lokalt och regionalt. Vi har fått bidrag från riksföreningen för att arbeta med gemensamma frågor och inleder samarbetet med den högaktuella vindkraften. Uno Björkman och Bengt Ohlsson har deltagit. Ytterligare temadagar är planerade.

Figur 6.

Gruvgården i Taberg ägs av SNF Jönköpings Länsförbund. Tabergs Gruvguider disponerar byggnaden för visningsverksamheten och planerar att rusta upp lokalerna för utställningar och dylikt. För närvarande använder Länsförbundet den övre våningen som kansli och arkiv. I bild delar av styrelsen utanför Gruvgården.

Foto: Uno Björkman

Taberg

SNF Länsförbundet äger och förvaltar byggnaden Gruvgården vilken är belägen utanför Tabergs naturreservat. Länsförbundet svarar ekonomiskt för investeringar i fastigheten medan föreningen Tabergs Gruvguider disponerar lokalerna och svarar för den löpande driften. Ett avtal har slutits mellan Länsstyrelsen och Tabergs Gruvguider om visningsrätt för gruvan. Länsförbundet har således överlåtit visningsrätten till Tabergs Gruvguider.

Jönköpings kommun har förvaltningsansvar för Naturreservatet. Naturvårdsverket har uppdragit åt Länsstyrelsen att utföra förvaltning av gruvan jämte installationer och byggnader inom reservatet. Ett skötselråd har bildats för naturreservatet där Jan-Olof Berlin ingår som Länsförbundets representant.

Tabergs gruvguider är en fristående ekonomisk förening, underställd SNF Jönköpings Länsförbund. Till gruvguidernas styrelsemöten kallas alltid länsförbundets ordförande, Uno Björkman. Styrelsen för Tabergs Gruvguider har under året haft fyra protokollförda möten. Årsmötet hölls den 2:a mars. Styrelsen har bestått av: Ordf. Hans Fransson, kassör, Johnny Isaksson, sekr. Ingrid Svalander, ledamot, Mikael Svenningsson och Peter Krause.

Allt sedan tillblivelsen av föreningen Tabergs gruvguider 2007, har verksamheten med gruvvisningar fortsatt med bokade visningar från april till oktober. Allmänna visningar har genomförts fyra gånger i veckan under perioden juni – juli. Utökad, kostnadsfri guidning för skolor har arrangerats med Länsstyrelsen som sponsor. Totalt har 4 059 personer, såväl vuxna som barn deltagit i guidad visning av gruvan.

Bergets dag anordnades första lördagen i september i samråd med Naturskyddsföreningen. Arrangemanget omfattade även en guidad naturvandring på berget med Roland Engstrand som ledare samt en fladdermusexkursion på kvällen ledd av Henrick Blank och Sofia Gylje. Geologins dag genomfördes den 12 september med Stefan Klingberg som föreläsare, 25 personer deltog. Uppsnygning av lokalerna vid Gruvgården har fortsatt under året. Arbete med uppbyggnad av ett naturrum planeras.

Figur 7.

Osaby Säteri har en lång och spännande historia. De första noteringarna är från 1400-talet. Hela gården donerades 1964 till SNF av systrarna Inga och Stina Törne som var naturintresserade och de sista som bodde på Osaby. Syftet med förvaltningen är att främja vård- och skydd av naturen. Som underlag för naturvårdsarbetet finns i dagsläget ett 10-tal inventeringar där ca 1000 arter är beskrivna. Föreningen Smålands Natur förvaltar sedan 1994 gården med ansvar för skötsel och ekonomi.

Foto: Uno Björkman

Osaby

År 1994 bildade Jönköpings- och Kronobergs länsförbund samt Växjö-kretsen Föreningen Smålands Natur som äger och förvaltar Osaby säteri i Kronobergs län. I föreningen ingår även SNF kretsarna Eksjö, Gislaved, Gnosjö, Huskvarna-Gränna, Jönköping, Lessebo, Sävsjö, Tingsryd, Vaggeryd och Vetlanda från de båda länen. I styrelsen för Föreningen Smålands Natur ingår Bengt Aronsson och Åke Jönsson som ordinarie representanter för F-län, suppleanter är Anders Aldberg, Lars Andersson och Monika Mörk. Jan-Olof Berlin, Huskvarna är vald som ordinarie revisor. I valberedningen ingår Arne Swahn och Bengt Ohlsson från

F-län. Varje krets har möjlighet att göra sin röst hörd genom ett ombud på stämman, de båda länsförbunden har vardera tre ombud. Sammanlagt blir det 17 ombud på stämman. Årsstämman 2010 är planerad till den 25 april.

Årsstämma hölls på Osaby den 10 maj 2009. Föreningens ekonomi är stabil med en balanserad budget som omsluter 30 år framåt i tiden. Orsaken till den långsiktiga ekonomiska planeringen är att skogen blåste ner med stormen Gudrun 2005. Skogsinkomsterna kommer därför att vara låga framöver. Förutom omfattande uthyrning av Corps de logi till konferenser bröllop och fester driver även föreningen vandrarhemsverksamhet. En större del av gården är avsatt som naturreservat, flera slingor besöks flitigt av friluftsfolk. Gårdens jordbruk drivs med ekologiska metoder. Skogsbruket är certifierat enligt FSC.

Följande arbeten har präglat verksamhetsåret: omfattande granplantering (28 000 plantor), gallring (15 ha), förbättra skogsbilvägar, omfattande renovering av kök, förbättring av fasader på huvudbyggnad och målning, översättning och tryckning av informationsfolder på engelska och tyska. Medlemsavgiften för kretsar är 300 kr/år. Det är önskvärt att så många kretsar som möjligt går med som medlemmar för att påverka och få insyn i förvaltningen av Osaby säteri.

Slutord

Kretsarnas natur- och miljöarbete inom den egna kommunen utgör stommen i miljöarbetet där Länsförbundet har till uppgift att övervaka och stödja kretsarnas arbete. Länsförbundet deltar mera kraftfullt i samarbetsgrupper mot myndigheter och intresseorganisationer och verkar sammanhållande mot riks. Vid behov biträder länsförbundet i egenskap av organisationens storlek kretsarna som rådgivare och sakägare i frågor rörande överklagande mm.

I internationella och nationella frågor är det riksorganisationens kansli och deras sakkunniga tjänstemän som agerar.

Kretsarnas arbete har under det gångna verksamhetsåret till stor del präglats av klimatfrågan och förändringsattityd av människors livsstil. Arbetsättet har varit skiftande med allt från kurser, seminarier, utställningar och kontaktnät via internet. Det traditionella naturvårdsarbetet fick något mindre utrymme. SNF:s 100-års jubileum genomsyrade allt arbete.

En stor utmaning är omställningsarbetet mot en hållbar utveckling genom att verka för bra lösningar och goda exempel. En viktig del av klimatfrågan är den möjlighet vi har att påverka människors beteende. Både direkt genom smarta energilösningar och energibesparande åtgärder men även genom vårt sätt att konsumera. Handla miljövänligt konceptet och miljövänliga veckan engagerar många medlemmar. Flera kretsar har gjort ett fantastiskt arbete.

Regeringen har genom ny lagstiftning ändrat strandskyddsbestämmelserna, där kommunerna ges stora befogenheter att bevilja bygglov, nära våra sjöar och vattendrag. Det kan medföra att vår hävdvunna allemansrätt naggas i kanten.

Utbyggnaden av vindkraft i skogsmiljö har fullkomligt exploderat inom vissa regioner. Vår gemensamma standpunkt är att vindsnurrorna "rätt placerade i landskapet" inte med automatik innebär miljöproblem. Naturskyddsföreningen har utarbetat en rikspolicy för vindkraftsutbyggnad.

Exploatering av torvmossar är ett annat problem som tenderar att öka. Viss restriktivitet bör råda eftersom torv anses vara en "ändlig" resurs. Arbetet med att skydda s.k. tätortsnära skogar bör stärkas, dessa skogar kan visa sig mycket viktiga i framtiden för stads- och tätortsboende människor.

Styrelsen för SNF Länsförbundet vill uppmuntra och tacka alla som arbetat och bidraget med att föra fram vårt budskap.

Jönköping den 10 april 2010

Uno Björkman, ordförande

Lisbeth Carlsson, sekreterare

Jan-Olof Berlin, kassör

Inga-Britt Fälth

Anders Aldberg

Bengt Ohlsson

Robert Erlandsson.

Åke Jönsson